

หลักสูตร พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย

จำนวน 36 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสนม

ความเป็นมา นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดการ พัฒนาหลักสูตรอาชีพระยะสั้น ที่เน้นการ New skill Up skill และ Re skill ที่ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความ ต้องการและความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ความ ต้องการของตลาดแรงงาน และกลุ่ม อาชีพใหม่ที่รองรับ Disruptive Technology และจัดการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำ ในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทาง ฯ ให้ สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่เขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ด้วยการใช้เทคโนโลยีมาเพิ่มคุณภาพ ผลผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะ ช่วยพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมและคหกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมาย ในชุมชน การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มี ความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็ง ให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปีที่ จะพัฒนา ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักโลก “รู้เขา รู้เรา เทำ ทน เพื่อแข่ง ชันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้อง กับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่ง พัฒนาคอนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั่ว ถึง และเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งใน ระดับภูมิภาคอาเซียนและ ระดับสากล ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคง ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ ในสภาพปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากเป็นอย่างมาก เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่าง รวดเร็ว และไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่มนุษย์ จะต้องสร้างขึ้นหรือทดแทนโดยวิธีการต่างๆ จึงได้นำนโยบาย ยุทธศาสตร์และความจำเป็น ดังกล่าวสู่การ ปฏิบัติเพื่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้กับ กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนมีรายได้และมีอาชีพเสริมจากการ พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วยที่หลากหลายรูปแบบ

ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอสนม จึงได้จัดทำหลักสูตร พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วยจัดทำขึ้น เพื่อตอบสนอง การเรียนรู้ของเกษตรกร และคนในชุมชนของอำเภอสนม ที่ต้องการจะสร้างรายได้จาก ทรัพยากร ที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นและเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์สินค้าแปรรูปจากกล้วยที่แปลกใหม่ ตรงความต้องการของ ตลาดและสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้ต่อไปอย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นอำเภอสนม
2. มุ่งพัฒนาประชาชนในอำเภอสนมให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพ ทั่วถึงและเท่าเทียม สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง เป็นบุคคลที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มี จิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้บริโภคในชุมชนและสังคม
3. ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ ที่มั่นคงยั่งยืนในอาชีพ

5. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

6. การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดที่จะสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่อำเภอสนม

2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและมีคุณธรรมในการฝึกอาชีพการแปรรูปกล้วย

3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดการธุรกิจสามารถเป็นผู้ประกอบการรายย่อยและสร้างรายได้ที่มั่นคง

ให้กับ ตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

เวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน 36 ชั่วโมง แบ่งเป็น

1. ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ชั่วโมง

2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 26 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย	1.1 เพื่อให้ได้เห็นความสำคัญของกสนพัฒนาอาชีพ การแปรรูปกล้วย 1.2. เพื่อให้รู้จักการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาอาชีพ การแปรรูปกล้วย 1.3 เพื่อให้ได้มองเห็นแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย 1.4 เพื่อให้มองเห็นทิศทางการพัฒนาอาชีพแปรรูปกล้วย	1.1 ความสำคัญของการพัฒนาแปรรูปกล้วย 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพกล้วย 1.2.1 ความต้องการของตลาด 1.2.2 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ 1.3 ทิศทางการพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย	1.1ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลใน ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบ อาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ 1.3 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ ทิศการประกอบอาชีพในรูปแบบที่เหมาะสมกับ ตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน ฯลฯ โดยคำนึงศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของ พื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ ประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี	6 ชั่วโมง	

โครงสร้างหลักสูตร พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. การฝึก ปฏิบัติจริง เกี่ยวกับการ พัฒนา อาชีพ การแปรรูป กล้วย	2.1. เพื่อให้ได้เรียนรู้การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ พื้นที่ ในการ พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย 2.2. เพื่อให้รู้จักการดูแลรักษาเพื่อ บริโภคหรือจำหน่าย 2.3. เพื่อให้รู้การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ การออกแบบและตกแต่งผลิตภัณฑ์ การพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย 2.4 เพื่อให้ได้ฝึกปฏิบัติจริงในการ การพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย	2.1 ขั้นการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ พื้นที่ ในการพัฒนา อาชีพแปรรูปกล้วย 2.2 ความรู้เกี่ยวกับการดูแล รักษาเพื่อ บริโภคหรือจำหน่าย 2.3 การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ การ ออกแบบ และตกแต่งผลิตภัณฑ์ การพัฒนาอาชีพการ แปรรูป กล้วย 2.4 ฝึกปฏิบัติจริงในการพัฒนา อาชีพการ แปรรูปกล้วย - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ พัฒนาอาชีพ การแปรรูปกล้วย ความปลอดภัยในการใช้ เครื่องมือ อุปกรณ์	2.1 ให้ผู้เรียนได้ศึกษากระบวนการเตรียม วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ พื้นที่ ในการพัฒนา อาชีพการ แปรรูปกล้วย 2.2 อภิปรายความรู้ที่เกี่ยวกับการดูแล รักษา เพื่อบริโภคหรือจำหน่าย 2.3 ผู้เรียนฝึกการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ การ ออกแบบและตกแต่งผลิตภัณฑ์การพัฒนา อาชีพ การแปรรูปกล้วย 2.4 ฝึกปฏิบัติจริงในการพัฒนาอาชีพการ แปรรูป กล้วย 1. การคิดสรรวัตุดิบ 2. การทำความสะอาด 3. ส่วนผสม 4. สาธิต/ฝึกปฏิบัติจริงตามขั้นตอน	5	20

โครงสร้างหลักสูตร พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหาร จัดการอาชีพ	3.1 เพื่อให้สามารถบริหารจัดการ และการควบคุม คุณภาพการพัฒนา อาชีพการแปรรูปกล้วย 3.2 เพื่อให้สามารถจัดการ การตลาดในการพัฒนาอาชีพ การแปรรูปกล้วย และทำ ฐานข้อมูล ลูกค้า 3.3 เพื่อให้สามารถจัดการ ความ เสี่ยง 3.4 เพื่อให้สามารถวางแผนการ ดำเนินงานในแบบ ตารางการ ปฏิบัติงาน (Gantt Chart)	3.1 การบริหารจัดการ และ การควบคุม คุณภาพการพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย - การจัดการควบคุมคุณภาพ - การลดต้นทุน - การวางแผน การผลิต 3.2 การจัดการการตลาดในการพัฒนาอาชีพ การแปรรูป กล้วย - การทำฐานข้อมูลลูกค้า - การประชาสัมพันธ์ - การทำ บัญชี รายรับ - รายจ่าย - การ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ - กระบวนการมาตรฐานสินค้า - การวางแผนการตลาด	3.1 ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การบริหารจัดการอาชีพ - ศึกษา เอกสารเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ - ศึกษากำหนดและการ ควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ - ศึกษาการลดต้นทุน การผลิตแต่คุณภาพคงเดิม - ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความ เสี่ยงที่คาดว่าจะ จะเกิดขึ้น และมี แนวทางในการจัดการความ เสี่ยง 3. 2 การบริหารจัดการ การตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา - ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ ความต้องการ ของตลาด - กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และ แผนการ จัดการการตลาดที่ เกี่ยวข้อง - ดำเนินการนำ สินค้าเข้าสู่กระบวนการ มาตรฐานสินค้า		

โครงสร้างหลักสูตร พัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		3.3 การจัดการความเสี่ยง - การวิเคราะห์และควบคุมความเสี่ยง - ระยะเวลาที่แปรูปกับการจำหน่าย - ราคาขาย - คู่แข่งขัน - การวางแผนการจัดการความเสี่ยง 3.4 การวางแผนการดำเนินงานในแบบ ตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)	3.3 การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา - ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเรื่องการจัดการความเสี่ยง - ฝึกการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน - ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart) - ฝึกปฏิบัติการทำแผนการประกอบ ตามแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart)		

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพการแปรรูปกล้วย
2. สื่อวัสดุอุปกรณ์ วัตถุดิบที่นำมาใช้ในการฝึกการฝึกปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบ

หลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. ได้ผลงานการแปรรูปกล้วยที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะสามารถนำไปจัดจำหน่ายได้

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

1. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
2. ทะเบียนคุณวุฒิบัตร
3. หลักฐานการประเมินผล